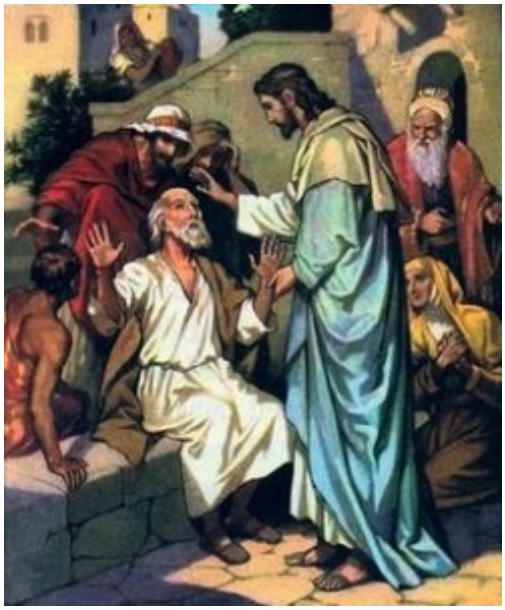
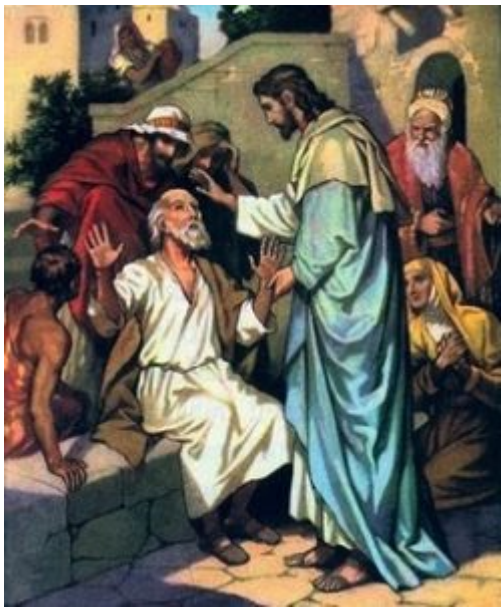
23 Ιανουαρίου 2022

Ἡ προσευχὴ τοῦ Βαρτίμαιου (Anthony Bloom Metropolitan of Sourozh (1914- 2003))

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη

Ἡ περίπτωση τοῦ Βαρτίμαιου, ὅπως ἀναφέρεται ἀπὸ τὸν Εὐαγγελιστὴ Μάρκο (10,46), μᾶς βοηθάει νὰ κατανοήσουμε κάπως ἱκανοποιητικὰ μερικὰ θέματα ποὺ ἔχουν σχέση μὲ τὴν προσευχή.

«Καὶ ἔρχονται στὴν Ἰεριχώ. Καὶ τὴν ὥρα ποὺ ἔβγαιναν ἀπὸ τὴν Ἰεριχώ, Αὐτὸς καὶ οἱ μαθητές του καὶ λαὸς πολύς, καθόταν κοντὰ στὸ δρόμο καὶ ζητιάνευε ὁ τυφλὸς Βαρτίμαιος, ὁ γιὸς τοῦ Τίμαιου. Καὶ ὅταν ἄκουσε ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ἦταν

ἐκεῖ, ἄρχισε νὰ φωνάζει δυνατὰ καὶ νὰ λέει: Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ Δαυίδ, ἐλέησέ με. Καὶ τὸν ἀπόπαιρναν μερικοὶ καὶ τοῦ ἔλεγαν νὰ σιωπήσει. Αὐτὸς ὅμως φώναζε ὅλο καὶ περισσότερο: υἱὲ τοῦ Δαυίδ, ἐλέησέ με. Τότε σταμάτησε ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε νὰ τὸν φέρουν κοντά του. Πῆγαν λοιπὸν καὶ εἶπαν στὸν τυφλό. Κουράγιο, σήκω νὰ πᾶς, σὲ φωνάζει. Κι αὐτός, ἀφοῦ πέταξε τὸ ἐξωτερικό του ροῦχο, γιὰ νὰ μὴν τὸν ἐμποδίζει στὸ τρέξιμο, σηκώθηκε καὶ ἦρθε κοντὰ στὸν Ἰησοῦ. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκρίθηκε καὶ τοῦ εἶπε: Τί θέλεις νὰ σοῦ κάνω; Καὶ ὁ τυφλός τοῦ ἀπάντησε: Δάσκαλε, θέλω νὰ ξαναβρῶ τὸ φῶς μου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε: Πήγαινε, ἡ πίστη σου σὲ ἔσωσε. Καὶ ἀμέσως ξαναβρῆκε τὸ φῶς του καὶ ἀκολούθησε τὸν Ἰησοῦ στὴν πορεία Του.

Αὐτὸς λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος, ὁ Βαρτίμαιος, δὲν πρέπει, ἀπ’ ὅ,τι φαίνεται νὰ ἦταν νέος. Στεκόταν ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια στὴν πύλη τῆς Ἰεριχῶ, ζώντας ἀπὸ τὴν εὔσπλαχνη ἢ τὴν ἀδιάφορη βοήθεια τῶν περαστικῶν. Πιθανὸν κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ζωῆς του νὰ εἶχε δοκιμάσει ὅλα τὰ γνωστὰ φάρμακα καὶ ὅλες τὶς θεραπευτικὲς μεθόδους. Θὰ τὸν εἶχαν ἀσφαλῶς πάει, ὅταν ἦταν μικρός, στὸ Ναό, θὰ εἶχαν προσευχηθεῖ καὶ θὰ εἶχαν προσφέρει θυσίες γιὰ νὰ βρεῖ τὴν ὑγεία του. Εἶχε ἐπισκεφθεῖ ὅλους ἐκείνους πού, εἴτε γιατί εἶχαν κάποιο χάρισμα, εἴτε γιατί εἶχαν εἰδικὲς γνώσεις, μποροῦσαν νὰ τὸν θεραπεύσουν. Εἶχε ἀσφαλῶς πολὺ ἀγωνιστεῖ γιὰ νὰ βρεῖ τὸ φῶς του καὶ τελικὰ εἶχε ἐντελῶς ἀπογοητευτεῖ. Εἶχε δοκιμάσει ὅλα ὅσα μποροῦσε νὰ βάλει τὸ μυαλὸ τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ παρόλα αὐτὰ ἦταν ἀκόμα τυφλός.

Πιθανὸν εἶχε ἀκόμα ἀκούσει ὅτι τοὺς τελευταίους μῆνες εἶχε ἐμφανιστεῖ στὴ Γαλιλαία ἕνας νέος κήρυκας, ἕνας ἄνθρωπος ποὺ ἀγαποῦσε τὸ λαό, ἦταν εὔσπλαχνος, καὶ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ποὺ μποροῦσε νὰ θεραπεύει καὶ νὰ κάνει θαύματα. Ὁ Βαρτίμαιος πιθανὸν νὰ εἶχε πολλὲς φορὲς σκεφθεῖ ὅτι ἂν μποροῦσε θὰ πήγαινε νὰ τὸν συναντήσει. Ὁ Χριστὸς ὅμως πήγαινε ἀπὸ τὸν ἕνα τόπο στὸν ἄλλο καὶ ὑπῆρχε πολὺ μικρὴ πιθανότητα ἕνας τυφλὸς ἄνθρωπος νὰ τὸν ἀπαντήσει. Ἔτσι, μ’ αὐτὴ τὴ σπίθα τῆς ἐλπίδας, ποὺ ἔκανε τὴν ἀπελπισία ἀκόμα πιὸ βαθιὰ καὶ πιὸ ἔντονη, καθόταν κοντὰ στὴν πύλη τῆς Ἰεριχῶ.

Μία μέρα ἕνα πλῆθος πέρασε δίπλα του, ἕνα πλῆθος μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ συνηθισμένο, ἕνα θορυβῶδες ἀνατολίτικο μπουλούκι. Ὁ τυφλὸς τὸ ἄκουσε καὶ ρώτησε ποιὸς ἦταν. Ὅταν τοῦ εἶπαν ὅτι ἦταν ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ἄρχισε νὰ φωνάζει. Κάθε σπίθα ἐλπίδας, ποὺ εἶχε στὴν ψυχή του, ἔγινε ξαφνικὰ φωτιά, μία πυρκαϊὰ ἐλπίδας. Ὁ Ἰησοῦς τὸν Ὁποῖον δὲν μπόρεσε μέχρι ἐκείνη τὴ στιγμὴ νὰ συναντήσει, πέρναγε τώρα ἀπὸ κοντά του. Ἦταν δίπλα του καὶ κάθε βῆμα τὸν ἔφερνε ὅλο καὶ κοντύτερα. Μετὰ ὅμως κάθε βῆμα θὰ τὸν πήγαινε ἀπελπιστικὰ ὅλο καὶ πιὸ μακριά.

Ἄρχισε τότε νὰ φωνάζει : «Ἰησοῦ, Υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησέ με». Αὐτὸ ποὺ ἔκανε ἐκείνη τὴ

στιγμὴ ἦταν ἡ πιὸ τέλεια ὁμολογία πίστεως. Ἀναγνώρισε στὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ τὸν ἀπόγονό τοῦ Δαυίδ, τὸ Μεσσία. Δὲν μποροῦσε τότε νὰ τὸν ἀποκαλέσει Υἱὸ τοῦ Θεοῦ, γιατί αὐτὸ δὲν τὸ ἤξεραν ἀκόμα οὔτε οἱ ἴδιοι οἱ μαθητές του. Στὸ πρόσωπό Του ἀναγνώρισε τὸ «ἀναμενόμενο».

Τότε συνέβη κάτι ποὺ πολὺ συνηθίζεται καὶ στὴ δική μας τὴ ζωή. Μερικοὶ τριγύρω του τοῦ ἔλεγαν νὰ σιωπήσει. Μήπως δὲν συμβαίνει πολὺ συχνὰ αὐτὸ καὶ σέ μᾶς, ὅταν μετὰ ἀπὸ ἀναζήτηση καὶ ἀγώνα πολλῶν ἐτῶν ἀρχίζουμε ἀπροσδόκητα νὰ φωνάζουμε στὸ Θεό; Πόσες φωνὲς τότε δὲν προσπαθοῦν νὰ κατασιγάσουν τὴν προσευχὴ μας! Φωνὲς ἐξωτερικὲς καὶ ἐσωτερικές. Ἀξίζει, λένε, νὰ προσεύχεσαι; Τόσα χρόνια ἀγωνιζόσουν κι ὁ Θεὸς δὲν νοιάστηκε γιὰ σένα. Τώρα θὰ νοιαστεῖ; Τί νόημα ἔχει ἡ προσευχὴ; Ξαναγύρισε στὴν ἀπελπισία σου, εἶσαι τυφλὸς καὶ τυφλὸς γιὰ πάντα.

Ὅσο ὅμως μεγαλύτερη εἶναι ἡ ἀντίσταση τόσο μεγαλύτερη εἶναι ἡ ἀπόδειξη ὅτι ἡ βοήθεια εἶναι πολὺ κοντά. Ὁ διάβολος ποτὲ ἄλλοτε δὲν μᾶς ἐπιτίθεται τόσο βίαια ὅσο ὅταν βρισκόμαστε ἕνα βῆμα πρὶν ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ ἀγώνα καὶ ἔχουμε ἀκόμα δυνατότητα σωτηρίας, τὴν ὁποία ὅμως τελικὰ χάνουμε, γιατί τὴν τελευταία στιγμὴ ὑποχωροῦμε. Ὑποχώρησε, λέει ὁ διάβολος, βιάσου, προσπάθησες πάρα πολύ, βγῆκες ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς ἀντοχῆς σου. Τελείωσε ἀμέσως, μὴν καθυστερεῖς, δὲν μπορεῖς νὰ ἀντέξεις περισσότερο. Καὶ τότε αὐτοκτονοῦμε σωματικά, ἠθικά, πνευματικά. Ἐγκαταλείπουμε τὴν ἀγώνα καὶ ἀγκαλιάζουμε τὸ θάνατο, τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ ἡ βοήθεια βρίσκεται δίπλα μας καὶ μποροῦμε νὰ σωθοῦμε.

Δὲν πρέπει νὰ δίνουμε σημασία σ’ αὐτὲς τὶς φωνές. Ὅσο δυνατότερα ἠχοῦν τόσο πιὸ γερὰ πρέπει νὰ δενόμαστε μὲ τὸ σκοπό μας. Πρέπει νὰ εἴμαστε ἕτοιμοι νὰ κραυγάσουμε τόσο, ὅσο χρειάζεται. Νὰ φωνάξουμε τόσο δυνατά, ὅσο ὁ Βαρτίμαιος. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς πέρναγε δίπλα του. Ἡ τελευταία του ἐλπίδα βρισκόταν σιμά του, ἀλλὰ οἱ ἄνθρωποι ποὺ τὸν περιτριγύριζαν ἦταν ἀπέναντί του ἀδιάφοροι ἢ προσπαθοῦσαν νὰ τὸν κάνουν νὰ σιωπήσει. Ὁ πόνος καὶ ἡ θλίψη του δὲν εἶχαν θέση. Ἐκεῖνοι ποὺ περιτριγύριζαν τὸ Χριστὸ – καὶ ποὺ τὸν χρειάζονταν πολὺ λιγότερο- ἤθελαν νὰ ἀσχολεῖται μαζί τους. Γιατί αὐτὸς ὁ τυφλὸς καὶ βασανισμένος ἄνθρωπος νὰ τοὺς διακόπτει;

Ὁ Βαρτίμαιος ὅμως ἤξερε καλὰ ὅτι δὲν θὰ ὑπῆρχε πιὰ γι’ αὐτὸν ἄλλη ἐλπίδα, ἂν ἔχανε κι αὐτὴ τὴν τελευταία. Ἡ βαθιὰ αὐτὴ ἀπελπισία τοῦ ἔγινε πηγὴ ἀπ’ τὴν ὁποία ἀνέβλυσε μία πίστη, μία προσευχὴ γεμάτη ἀπὸ τέτοια πεποίθηση καὶ μία ἐπιμονὴ ποὺ ἔσπασε ὅλους τοὺς φραγμοὺς. Μία προσευχὴ πού, ὅπως λέει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος, ἠχεῖ στὴν πύλη τοῦ οὐρανοῦ. Γιατί ἡ ἀπόγνωσή του ἦταν τόσο βαθιά, ὥστε δὲν ἄκουγε καθόλου τὶς φωνὲς τοῦ πλήθους ποὺ τὸν πρόσταζαν νὰ ἡσυχάσει καὶ νὰ καθήσει στὴν ἄκρη. Καὶ ὅσο προσπαθοῦσαν νὰ τὸν ἐμποδίσουν νὰ

πλησιάσει τὸ Χριστό, τόσο περισσότερο κι αὐτὸς φώναζε: «Υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησέ με». Ὁ Χριστὸς σταμάτησε, ζήτησε νὰ τὸν φέρουν μπροστά του καὶ ἔκανε τὸ θαῦμα.

Μποροῦμε νὰ διδαχτοῦμε ἀπὸ τὸ Βαρτίμαιο πρακτικά, τὸ πῶς μποροῦμε κι ἐμεῖς νὰ ἐξοικειωθοῦμε μὲ τὴν προσευχὴ. Ὅταν στρεφόμαστε μὲ ὅλη μας τὴν καρδιὰ στὸ Θεό, ὁ Θεὸς πάντα μᾶς ἀκούει.

Συνήθως δὲν ἔχουμε τὴν ἑτοιμότητα νὰ ἀρνηθοῦμε ἀμέσως ὅλα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα βρίσκονται στὸ περιβάλλον μας καὶ τὰ ὁποῖα ἔχουμε συνηθίσει νὰ ἐμπιστευόμαστε, μόλις διαπιστώσουμε ὅτι δὲν μποροῦμε πιὰ νὰ ἐξαρτώμαστε ἀπ’ αὐτά. Βλέπουμε ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐλπίδα ὅσο καὶ ἂν ἀνακινήσουμε ἀνθρώπινα καὶ ἐπίγεια μέσα. Ἔχουμε ἕνα σκοπό. Ψάχνουμε γιὰ τὸ φῶς μας καὶ συνέχεια ἀπογοητευόμαστε. Αὐτὸ ἰσοδυναμεῖ μὲ μαρτύριο, εἶναι ἀπόγνωση καὶ ἂν σταματήσουμε ἐκεῖ, ἔχουμε νικηθεῖ. Ἂν ὅμως αὐτὴ ἀκριβῶς τὴ στιγμή, στραφοῦμε στὸ Θεό, γνωρίζοντας ὅτι μόνο ὁ Θεὸς μᾶς ἔχει πιὰ ἀπομείνει καὶ τοῦ ποῦμε, «Σὲ ἐμπιστεύομαι καὶ παραδίδω στὰ χέρια Σου τὴν ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα μου, ὁλόκληρη τὴ ζωή μου», τότε ἡ ἀπόγνωση μᾶς ἔχει ὁδηγήσει στὴν πίστη.

Ἡ ἀπόγνωση ὁδηγεῖ σὲ μία νέα πνευματικὴ ζωή, ὅταν ἔχουμε τὸ κουράγιο νὰ προχωρήσουμε βαθύτερα καὶ μακρύτερα, ἀναγνωρίζοντας ὅτι κεῖνο γιὰ τὸ ὁποῖο ἔχουμε ἀπογοητευθεῖ δὲν εἶναι τὸ ὅτι τελικὰ χάσαμε τὴ νίκη, ἀλλὰ τὸ ὅτι μᾶς ἀπογοήτευσαν τὰ μέσα ποὺ χρησιμοποιήσαμε γιὰ νὰ φθάσουμε σ’ αὐτή. Τότε ἀρχίζουμε νὰ βάζουμε θεμέλια μὲ ἕνα νέο τρόπο. Ὁ Θεὸς μπορεῖ νὰ μᾶς ξαναφέρει σ’ ἕνα ἀπὸ τὰ μέσα ποὺ εἴχαμε ἤδη δοκιμάσει, τὸ ὁποῖο ὅμως τώρα, κάτω ἀπὸ τὴ δική Του καθοδήγηση, θὰ μπορέσουμε νὰ τὸ χρησιμοποιήσουμε μὲ ἐπιτυχία. Πρέπει πάντα νὰ ὑπάρχει ἀληθινὴ συνεργασία Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου καὶ τότε ὁ Θεὸς χαρίζει φρόνηση, σοφία καὶ δύναμη νὰ κάνουμε τὸ σωστὸ καὶ νὰ βρίσκουμε τὸν ἐπιδιωκόμενο στόχο μας.

Πηγή: agiazoni.gr